

NOVĂȚEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul XI, Numărul 123 ❖ Sâmbătă, 26 August 2023 ❖ ISSN 2392 – 6961

Vara – anotimpul meditațiilor profunde

Așa cum spunea Doamna Prof. Lucia Silvia Podeanu, vara poartă însemnele unor meditații profunde, legate de rolul și rostul omului pe pământ.

Vara este anotimpul care începe cu ziua de 22 iunie – solstițiul de vară și se încheie cu ziua de 23 septembrie – echinocțiul de toamnă în emisfera nordică.

În emisfera sudică vara începe la 21 decembrie și se încheie pe 21 martie. Neoficial, în unele state, vara începe pe 1 mai (în Irlanda), pe 1 iunie în majoritatea statelor și chiar pe 1 iulie în unele state.

Vara este anotimpul cu cele mai lungi zile, unde lungimea zilelor depinde de gradele latitudine. Așa avem de-a face cu faimoasele nopți albe de la St. Petersburg și Scandinavia.

Astronomic, vara începe odată cu solstițiul de vară, pe 21 iunie. Este ziua cea mai lungă din an. Vara, temperatura

Pentru noi, novăcenii, vara aduce foarte mulți turiști, iubitori ai frumuseților din natură, care vin în munții noștri unde găsesc un loc de refugiu din calea temperaturilor ridicate din zonele caniculare, dar și un mod plăcut de a-și petrece cocediile de odihnă. Novaciul, prin modernizarea Drumului Regelui, actuala Transalpină, a devenit un pol al turismului românesc. Mii și mii de oameni din toate colțurile țării, din străinătate, vin să admire și sunt încântați de frumusețile cu care natura a înzestrat aceste locuri. Munții noștri sunt plini de peisaje care picură în inimă emoții și bucurii. Râncă, Păpușa, țuguiață ca o căciulă, Mohorul cu peisajele sale sălbatice, pe umerii căruia se aștern uneori îngrămădiri de negură și ceață, Pasul Urdele, cu faimoasele sale serpentine, Dengherul, unde Transalpina atinge cea mai mare altitudine a unei șosele din România, Muntinurile,

aerului crește, iar vântul care bate aduce aer cald. Ploile de vară sunt scurte și zgomotoase, cu tunete și fulgere.

De câțiva ani ne confruntăm cu valuri de căldură, cu zile și nopți tropicale, cu schimbări climatice de la o săptămână la alta, dacă nu chiar de la o zi la alta care duc la scăderea calității aerului. Pentru oameni, aceste temperaturi extreme creează disconfort, cu efecte asupra sănătății, nefiind obișnuiți cu asemenea fenomene care par a se amplifica în viitorii ani. Ne adaptăm cu greu la aceste extreme cu care nu eram obișnuiți cu 20-30 de ani în urmă. Ca să nu mai vorbim de secetă, de ploile scurte și zgomotoase, cu tunete și fulgere, cu grindină de mari dimensiuni.

Ștefanu, Lotrul, Lacul Gâlcescu, Mănăstirea Obârșia Lotrului, sunt locuri în care s-au adunat parcă toate frumusețile pământului românesc.

Am urmărit cu mare atenție fluxul de mașini care au circulat în această vară pe Transalpina. Este o dovadă a faptului că Novaciul a devenit tot mai cunoscut și apreciat în țară și străinătate. Este un motiv de mândrie pentru toți novăcenii, o onoare pentru Novaciul nostru, iar noi, novăcenii, trebuie să răspundem cu responsabilitate acestor binefaceri rânduite de natură și de oameni care și-au înțeles rolul și rostul lor în comunitatea locală.

Constantin DĂRVĂREANU

Liceul Teoretic Novaci - poartă deschisă spre studiile universitare

Îmi propun să aduc în atenția cititorilor un subiect cunoscut mai ales de liceenii noștri novăceni, respectiv informații legate de traseul lor educațional. Această sintagmă, de „traseu educațional”, este des utilizată de noi, cadrele didactice, mai ales atunci când îi îndrumăm pe elevi să urmeze facultăți, școli militare, școli sanitare ș.a.m.d., care să le ofere un acces facil pe piața muncii și, mai ales, să se potrivească cu toate cunoștințele dobândite în școală de-a lungul anilor. Deși toate formele de studiu sunt importante, consider că opțiunea elevului primează atunci când acesta trebuie să se gândească serios la ceea ce-și dorește să facă în viitor.

În acest articol îmi voi concentra atenția pe acei elevi – absolvenți ai promoției curente, 2023 – care sunt în prezent admiși la diverse universități din țară. Ce bucurie mai mare poate fi pentru un proaspăt absolvent decât momentul în care află că este admis la universitatea mult dorită?! De ani buni, majoritatea elevilor se focusează spre studiile universitare și se consultă în alegerea făcută atât cu părinții, cu cei apropiați, cât și cu cadrele didactice care i-au format de-a lungul timpului.

În calitate de director al Liceului Teoretic Novaci, mă bucur că an de an „pleacă” absolvenți de la unitatea noastră școlară spre diverse universități, de unde, mai departe, sunt siguri că vor deveni oameni de bază ai societății. În cele ce urmează, cu acceptul lor, îi voi menționa pe acei liceeni, absolvenți ai promoției 2023, care din toamnă își vor lua zborul spre universități de prestigiu din țara noastră. Însă, menționez că perioada de desfășurare a examenelor de admitere nu s-a încheiat, mulți absolvenți susținând diverse probe în acest sens și în luna septembrie.

În cele ce urmează, îi voi nominaliza pe cei admiși la universități în funcție de profilul absolvit, astfel:

Matematică-informatică, intensiv informatică:

1. Abdulhadi Luca: Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Muzică și Teatru, secțiunea interpretare-instrumentală

2. Băra Dumitru-Bogdan: Universitatea din Petroșani, Facultatea de Inginerie Mecanică și Electrică, Departamentul Ingineria transporturilor și a traficului

3. Brînzan Ionuț-Alexandru: Universitatea Politehnică din Timișoara, Facultatea de Automatică și Calculatoare, Departamentul Ingineria Sistemelor - Automatică și Informatică Aplicată în limba română

4. Codreanu Ionuț-Mihai: Universitatea din Craiova, Facultatea de Mecanică, Specializarea Autovehicule Rutiere

5. Deaconescu Maria: Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Chimie, Biologie și Geografie, Departamentul de Biochimie

6. Dumitru Gabriel-Marcel: Universitatea Politehnică București, Facultatea de Energetică, Departamentul Energetică în Limba Română

7. Dumitru Mihai-Valentin: Universitatea Politehnică București, Facultatea de Energetică, Departamentul Energetică în Limba Română

8. Făsu Lucia-Florentina: Academia de Studii Economice București, Facultatea de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică, Departamentul Informatică Economică în Limba engleză

9. Gioancă Nicolae-Cristian: Academia de Studii Economice București, Facultatea de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică, Departamentul Informatică Economică

10. Ianculescu Cristina-Emilia: Universitatea Politehnică Timișoara, Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologii Informaționale

11. Mocioi Nicolae-Mario: Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Facultatea de Inginerie și Tehnologia Informației, Departamentul Tehnologia construcțiilor de mașini

12. Popescu Dimitrie-Zamfir: Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie, Târgu Mureș, Facultatea de Inginerie și Tehnologia Informației

13. Pucă Nicolae-Ovidiu: Universitatea Politehnică din București, Facultatea de Ingineria Sistemelor Biotehnice, Departamentul Mecatronică și Robotică

Prof. Alina-Ramona ȚICU
Director Liceul Teoretic Novaci

Liceul Teoretic Novaci - poartă deschisă spre studiile universitare

↳ *Urmare din pag. 1*

14. Staicu Marius-Eduard: Universitatea Politehnică din București, Facultatea de Inginerie Industrială și Robotică, Departamentul de Informatică industrială aplicată

15. Toader Cristina-Mihaela: Universitatea Politehnică din București, Facultatea de Inginerie Electrică

16. Zaharia Marius-Irinel: Universitatea din Craiova, Facultatea de Mecanică, Departamentul Ingineria Transporturilor și a Traficului

17. Zgripcea Eduard-Alexandru-Gabriel: Universitatea din Petroșani, Facultatea de Inginerie Mecanică și Electrică, Departamentul Inginerie Mecanică

Tehnician în activități economice:

Bălășoiu Ionela-Denisa: Universitatea Politehnică Timișoara, Facultatea de Management în producție și transporturi, Domeniul: Inginerie și management

Bobeica-Ghiera Bogdan-Andrei: Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Facultatea de Inginerie, Domeniul: Inginerie și management în alimentație publică și agroturism

Diaconescu Lucian-Marian: Universitatea Politehnică Timișoara, Facultatea de Inginerie, Domeniul: Ingineria instalațiilor termice

Gioancă Maria-Bianca: Universitatea din Craiova, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Domeniul: Contabilitate și informatică de gestiune

Ilea Vasile-Darius: Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, Facultatea de Științe medicale și comportamentale, Domeniul: Kinetoterapie și motricitate specială

Jianu Darius: Universitatea de Științele Vieții din Timișoara, specializarea Agronomie și Universitatea din Craiova, Facultatea de Muzică

Lunculescu Gheorghe-Vlad: Universitatea de Vest Timișoara, Facultatea de Matematică și Informatică, Domeniul: Informatică

Martescu Ana-Maria: Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, Facultatea de Științe Economice, Domeniul: Finanțe și bănci

Păuna Radu-Antonio: Universitatea din Craiova, Facultatea de Mecanică, Domeniul: Autovehicule rutiere

Popa Flavius Gabriel: Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, Facultatea de Științe Economice, Domeniul: Finanțe și bănci

Popescu Ionela-Adelina: Academia de Studii Economice București, Domeniul: Contabilitate și informatică de gestiune

Popescu Ion-Alexandru: Universitatea „Constantin

Brâncuși” Târgu Jiu, Facultatea de Științe Economice, Domeniul: Finanțe și bănci

Preoteșescu Cristina-Daiana: Universitatea Politehnică Timișoara, Facultatea de Inginerie Alimentară, Domeniul: Controlul și Expertiza Produselor Alimentare

Pufan Nicolae-Ion: Universitatea Politehnică București, Facultatea de Inginerie Mecanică și Mecatronică, Domeniul: Inginerie mecanică

Rădoi Elena-Arleziana: Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, Facultatea de Științe Economice, Domeniul: Contabilitate și informatică de gestiune

Rujan Cătălina-Valentina: Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, Facultatea de Științe Economice, Domeniul: Finanțe și bănci

Unga Florentina-Andreea: Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, Facultatea de Științe medicale și comportamentale, Domeniul: Educație fizică și sport

Filologie:

Andrei Fabiana: Academia de Studii Economice București-Facultatea de Relații Economice Internaționale

Băra Andreea-Larisa-Elena: Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu-Facultatea de Științe Economice

Blescău Oana-Iuliana: Universitatea de Vest din Timișoara-Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, specializarea Istorie

Boghian Andreea-Giorgiana: Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu-Facultatea de Științe Socio-Umane, departamentul de Asistență socială

Burci Ionela-Sidonia: Academia de Studii Economice București-Facultatea de Administrație și Management Public, specializare Administrație Publică

Ciucă Elena-Georgiana: Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș-Facultatea de Medicină, specializarea Medicină Generală

Covaci Maria-Andrada: Universitatea din București-Facultatea de Științe Politice

Cuteanu Cristina: Academia de Studii Economice București-Facultatea de Relații Economice Internaționale

Dobre Larisa-Iuliana: Universitatea din București-Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării

Forțofoi Belmondo-Ionuț: Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București, Departamentul de Drept

Gheorghe Maria-Mihaela: Universitatea „Constantin

Brâncuși” Târgu Jiu, Facultatea de Științe Economice, specializare Management și Administrarea Afacerilor și Facultatea de Inginerie, specializare Inginerie și management în alimentație publică și agroturism

Onea Mădălin: Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu-Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, specializarea Informatică Economică

Popica Ionela-Cristina: Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara- Facultatea de Medicină, specializarea Asistență medicală generală

Rogoveanu Laurențiu: Universitatea Politehnică Timișoara-Facultatea de Inginerie a Transporturilor și a Traficului

Rotaru Elena-Andreea: Universitatea de Vest din Timișoara-Facultatea de Sociologie și Psihologie

Sanda Andreea-Denisa: Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Facultatea de Științe ale Educației, Drept și Administrație publică, specializarea Administrație publică

Stanciu Elena-Denisa: Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Sociologie și Psihologie, specializarea Pedagogia învățământului primar și preșcolar

Stăncioiu Maria-Eliza: Universitatea din București-Facultatea de Științe Politice, departamentul Științe Politice în limba română

Turtoiu Sergiu-Paul-Sebastian: Universitatea „Hyperion” București, departamentul de Management

Zamfira Alexandra: Universitatea de Vest din Timișoara-Facultatea de Sociologie și Psihologie, specializarea Pedagogia învățământului primar și preșcolar

Zamfira Dana-Maria: Universitatea din Craiova-specializarea Științe Politice

Științe ale naturii:

Bădița Cristina: Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Chimie, Biologie, Geografie

Covei Costina: Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Drept

Lican Bianca: Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Inginerie

Zămalcă Daiana, Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu-Facultatea de Inginerie a mediului.

Multe felicitări celor care sunt admiși deja și mult succes celor care vor susține examenul de admitere în perioada următoare!

Transparența decizională în administrația publică din Novaci

Îmbunătățirea procesului decizional, ca instrumentelor de consultare a beneficiarilor direcți ai hotărârilor Primăriei orașului Novaci cu Primăriei, prin participarea la comunitatea locală, cu scopul dialogul social și civic, la adoptării unor decizii care să dezbateri și audieri publice.

raspundă nevoilor, așteptărilor, interesului și aspirațiilor cetățenilor constituie tema proiectului ALERT- Administrație Locală Eficientă responsabilă Transparentă, implementat de Asociația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Feminin în parteneriat cu Primăria Novaci în calitate de Partener de Dezvoltare Locală.

Proiectul are în vedere, atât aplicarea principiilor transparenței decizionale de către Primăria și Consiliul Local Novaci, cât și conștientizarea și implicarea comunității locale în

procesul decizional, ca beneficiari direcți ai hotărârilor Primăriei, prin participarea la dialogul social și civic, la dezbateri și audieri publice.

Pentru conștientizarea comunității locale cu principiile și instrumentele democrației participative și cu mecanismul adoptării deciziei publice, Asociația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Feminin organizează în 31 august și 1 septembrie 2023, începând cu orele 9:30, 2 ateliere, la care sunt invitați cetățeni din Novaci, reprezentanți ai asociațiilor, fundațiilor, antreprenori, reprezentanți ai Primăriei și instituțiilor publice din Novaci.

**Președinte ADAF
Cornelia Rotaru**

VOLUNTARIAT PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ ÎN NOVACI

Asociația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Feminin (ADAF), în calitate de beneficiar al proiectului ALERT-Administrație Locală Eficientă Responsabilă Transparentă, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, implementează în zona Novaci activitatea privind conștientizarea comunității locale pentru dezvoltarea voluntariatului orientat pe dezvoltare durabilă.

Activitatea cuprinde mai multe etape:

- Conștientizarea cetățenilor din Novaci și proximitate (tineri, seniori, salariați, persoane inactive) de participare la voluntariat, prin organizarea unui atelier pentru prezentarea cadrului legislativ și a modului de funcționare a voluntariatului, beneficiile pentru voluntari și comunitate, exemple de bune practici;

- Organizarea unei asociații pentru voluntariat în probleme de dezvoltare durabilă;

- Organizarea de seminarii cu voluntarii pe mediu pentru operaționalizarea asociației, atragerea de voluntari, elaborarea unui plan de inițiativă și acțiuni de voluntariat pe capitolele dezvoltării durabile: poluatorul plătește, protejarea ariilor naturale din zona Novaci, colectarea selectivă a deșeurilor, predarea deșeurilor către unități de reciclare, utilizarea rațională a resurselor, acțiuni care sprijină tranziția spre o economie cu emisii reduse de gaze cu efect de seră, creșterea rezilienței la dezastră, inclusiv pandemii.

Atelierul de conștientizare cu tema “Voluntariat pentru dezvoltare durabilă în Novaci” se organizează în data de 30 august 2023, începând cu orele 9:30 la Complexul LInvidia, str. Dimitrie Brezulescu, nr. 17, orașul Novaci, jud. Gorj.

**Președinte ADAF
Cornelia Rotaru**

Novăceni cu care ne mândrim

Prof. univ. dr. CRISTIAN DUMITRU POPESCU

pentru catedra de profesor universitar (axat pe cercetare și conducere de teze de doctorat din partea mai multor universități din SUA, Canada, Anglia, Granturi de cercetare din partea Fundației naționale de Științe a SUA, Agenției de Securitate Națională, Ministerului Apărării (USA) etc.

Cum era și normal, meritele sale nu puteau trece neobservate de înaltul forum al științei și artei românești, Academia Română, mai ales că niciodată nu s-a rupt definitiv de pământul în care s-a născut și crescut. Pământ pe care îl revețe aproape în fiecare an și căruia îi datorează multe dintre succesele sale.

Spre mândria noastră, a novăcenilor, Academia Română a atribuit novăceanului nostru, Cristian Dumitru Popescu, Premiul Simion Stoilow, profesor-cercetător la University of California, San Diego. Înalta distincție a Academiei Române, semnată de acad. Eugen Simion, a fost acordată pentru grupul de lucrări „Stark-type Conjectures over Z”, din teoria numerelor dincolo de Z. Este o recunoaștere a valorii matematicianului novăcean, a contribuției sale deosebite în domeniul științelor exacte. Și nu în ultimul rând, o cinste, o onoare pentru orașul nostru, un stimulent pentru învățământul novăcean și românesc.

Despre marele nostru matematician, recunoscut în întreaga lume, am scris mai mult în Monografia Orașului Novaci, Editura MĂIASTRA Târgu Jiu, 2018.

Așa că mă opresc aici, nu înainte de a repeta ceea ce a spus Cristian Dumitru Popescu la Radio România Cultural, emisiunea din 27 iulie 2023: „Cred că datoria noastră este să ne găsim chemarea și să o urmăm cu orice preț, să ne atigem în deplinătate potențialul. America îmi oferă condițiile optime să nu-mi irotesc ZIUA ce mi-a fost dăruită mie și de care nu am nici-un drept să îmi bat joc”.

Oare, când se vor crea condiții optime și la noi în țară, pentru ca tineretul, marile noastre valori să se realizeze aici, în România, iar România să se bucure că avem asemenea capacități recunoscute pe plan mondial?

Constantin DĂRVĂREANU

Scriam prin anul 2006 în paginile ziarului „Gorjeanul” despre plecarea românilor pe tărâmurile dătătoare de speranță. De atunci, am scris de mai multe ori și în publicația lunară „Novăceanul”. Scriam și am scris mereu că ne pleacă valorile, neputându-și găsi realizarea pe pământ românesc, din diverse motive, asupra cărora n-are rost să zăbovesc acum.

Voi scrie însă astăzi despre un tânăr, un fiu al Novaciului, care s-a încărcat de laude și aprecieri în îndepărtatul pământ al făgăduinței. Este unul dintre cei mai valoroși olimpici români ai anilor '80, absolvent al Liceului Teoretic Novaci și al Facultății de Matematică a Universității București, în 1989, șef de promoție, recompensat pentru meritele sale cu o bursă de doctorat în SUA. El este **Cristian Dumitru Popescu**, fiu al distinșilor profesori Rodica și Dumitru-Micu Popescu, care a plecat în august 1990 nu pe urmele bunicului său, cum s-ar putea crede, stabilit și el cândva pe pământ american, ci pentru a urma cursurile de doctorat în matematică, la celebra Ohio State University.

Oficialitățile americane, au văzut în tânărul doctorand un talent de excepție în domeniul științelor exacte, fapt ce a dus ca la terminarea cursurilor să i se propună să-și continue cariera de profesor-cercetător în îndepărtata Americă. Din acest moment, cariera novăceanului nostru, Cristian Popescu va cunoaște ascensiuni formidabile. Recunoscându-i-se valoarea, Cristian Dumitru Popescu a primit oferte

Radio România Cultural – Emisiunea din 27 iulie 2023

IDEI ÎN NOCTURNĂ. DIASPORA. DINCOLO DE GRANITE

CRISTIAN D. POPESCU:

Matematica e în țesătura intimă a Universului...

Universul își comunică legile imuabile, atemporale, prin limbajul matematic.

Cristian D. Popescu, invitatul din această seară al emisiunii *Idei în noaptea. Diaspora. Dincolo de granițe*, este profesor universitar la Universitatea California, San Diego, USA, unde, din 2003, deține Catedra de Teoria Numerelor și Geometrie Aritmetică din cadrul Departamentului de Matematică.

A fost profesor la Universitatea California Berkley, California, Universitatea Texas din Austin, Texas și la Universitatea Johns Hopkins, iar în 2015 – 2016 a fost numit Simons Professor of Mathematics la Universitatea Harvard.

În 2021 a fost ales Membru de Onoare al Societății Americane de Matematică pentru contribuțiile sale în cercetare, în domeniul Teoriei Numerelor și Geometriei Aritmetice. Din 2003 este Membru de Onoare al Institutului de Matematică Simion Stoilow al Academiei Române de Științe, iar în 2005 i s-a decernat Premiul Simion Stoilow al Academiei Române pentru rezultate în cercetare în domeniul Teoriei Numerelor.

Are peste 50 lucrări științifice publicate în reviste și la edituri de specialitate de prestigiu, a fost conducător a peste 20 de doctorate (la Universitățile California și Johns Hopkins), a participat la sute de conferințe de specialitate ținute pe toate continentele și a fost implicat în organizarea a numeroase conferințe științifice internaționale în domeniul său de cercetare.

Cristian Popescu a absolvit Facultatea de Matematică a Universității București cu Diplomă de Licență (1988, șef de promoție, media generală 10) și o Diplomă de Master (1989, șef promoție, media generală 10).

Și-a scris lucrările de Licență și Masterat în domeniul Teoriei Numerelor sub îndrumarea academicianului român Nicolae Popescu, algebrist, fost cercetător la Institutul de Matematică Simion Stoilow al Academiei Române.

În 1996 lui Cristian Popescu i s-a conferit titlul de **Doctor în Matematică**, pentru o lucrare în Teoria Numerelor, scrisă sub îndrumarea matematicianului american Karl Rubin, la Ohio State University, USA.

Cristian Popescu și-a făcut stagiul post doctoral la University of California at Berkley și University of Texas at Austin, sub îndrumarea matematicienilor americani Ken Ribet și John Tate.

Sigur, astăzi ar fi în România dacă aici ar fi găsit condițiile propice să practice matematica la nivelul cel mai înalt de care este în stare.

Cristian Popescu spune: „Cred că datoria noastră este să ne găsim chemarea și să o urmăm cu orice preț, să ne atigem în deplinătate potențialul. America îmi oferă condițiile optime să nu-mi irotesc ZIUA ce mi-a fost dăruită mie și de care nu am nici-un drept să îmi bat joc”.

LICEUL NOVACI

Promoția 1962 - PERFORMANȚA CA DESTIN

Pe la jumătatea lunii august 2023, la Brașov s-a tipărit cartea „LICEUL NOVACI-Promoția 1962-PERFORMANȚA CA DESTIN”. Autor, General dr. Ion Staicu, cernăzean de-al nostru, zic de-al nostru fiindcă este legat foarte mult de Novaci, localitate care i-a deschis drumul spre înaltele culmi ale performanței.

Absolvent al Liceului Novaci, promoția 1962, a pornit după absolvirea studiilor liceale spre ceea ce i-a hărăzit destinul, dar și cu dorința de instituire a unui climat de ordine și disciplină în societate. Dar nu despre asta vreau să vorbesc acum. Spuneam că zilele trecute i-a apărut cartea cu titlul de mai sus, tipărită cu efortul financiar al propriei familii. Chiar dacă autorul a dedicat-o colegilor din promoția a III-a, 1962, de fapt este o carte-document, dedicată liceului novăcean. Este prima carte despre Liceul Novaci apărută la 67 de ani de la înființarea acestuia. Meritul este al Grl. dr. Ion Staicu, absolvent al liceului novăcean. Este o carte care ne introduce în remarcabila evoluție a învățământului novăcean, Liceul Novaci devenind, cu timpul, unul

dintre cele mai renumite licee din țară. Mulți absolvenți ai liceului novăcean sunt recunoscuți astăzi nu doar în Gorj, ci și în țară și chiar străinătate ca valori deosebite în domeniile în care funcționează.

Grl. dr. Ion Staicu a făcut o radiografie a liceului novăcean de la înființare până astăzi. Este un lucru formidabil care a cerut multă documentare și muncă.

Dar cum Grl. dr. Ion Staicu este cunoscut ca un luptător care nu s-a dat și nu se dă ușor la o parte din calea greutăților, a reușit. Cartea este un document care va fi de folos nu doar pentru noi, cei de astăzi, dar și generațiilor viitoare pentru a cunoaște istoria adevărată a învățământului novăcean, a acestei așezări care se bucură de un frumos renume în țară și străinătate.

Felicitări Domnului Grl. dr. Ion Staicu pentru talentul și strădania de care a dat dovadă mereu.

Totodată, recomand conducerii Liceului Teoretic Novaci ca după începerea noului an școlar 2023-2024, poate pe la începutul lunii octombrie, să organizeze lansarea acestei remarcabile lucrări în Amfiteatrul liceului. Consider că ar fi un stimulent pentru toți liceenii novăceni în drumul spre PERFORMANȚĂ în știința de carte. Și de ce nu? Mă gândesc la faptul că se vor găsi soluții pentru ca această lucrare deosebită să fie tipărită în mai multe exemplare, fiindcă sunt convins că vor fi mulți care vor dori să o aibă în bibliotecile personale.

Constantin DĂRVĂREANU

Granița în timp între două momente istorice sau 79 de ani de la 23 august 1944

Data de 23 august are o semnificație aparte pentru români. În primul rând, este ziua în care s-a reușit scoaterea țării dintr-o alianță dezavantajoasă și ziua în care România a trădat o alianță cu care intrase în Al Doilea Război Mondial. De asemenea, 23 august a fost considerată zi națională pentru câteva decenii, din 1948 și până în 1990. Astăzi, data de 23 august este ziua în care sunt comemorate victimele fascismului și comunismului.

Ca atare, la 23 august 1944, regele Mihai I l-a demis și arestat pe mareșalul Ion Antonescu, prim-ministru al României, pentru a putea retrage România din alianța cu Hitler și puterile Axei.

Ion Antonescu, autointitulat conducător al României din septembrie 1940, a fost arestat de tânărul rege, de doar 23 de ani, și demis prin decretul regal care a pus astfel capăt dictaturii militare a lui Antonescu. În condițiile în care Armata Roșie invadase deja România, desprinderea țării din Alianța cu puterile Axei era o necesitate.

Imediat după demiterea și arestarea lui Antonescu, România a ieșit din alianța cu Puterile Axei și a declarat război Germaniei și Ungariei.

Regele Mihai, participând direct la momentul ieșirii din alianță cu Germania nazistă, a explicat în ce fel s-a ajuns la arestarea lui Ion Antonescu: „Războiul luase o întorsătură extrem de proastă pentru noi toți ceilalți, așteptam un ajutor din partea Alianților ca să putem să facem ceva. Ei spuneau să ieșim din război. Noi spuneam foarte bine, dar singuri cu nemții peste tot nu se poate. Alianții nu au răspuns deloc. Așa că ajungem la momentul când rușii au spart frontul în nordul Basarabiei și Moldova.

A refuzat net. Generalul Sănătescu, care era cu mine, a insistat și el. N-a vrut să audă. Ceream niște condiții care erau imposibile. Țara era complet ocupată, deci lucruri care în momentul acela erau imposibile de obținut. N-a rămas altceva de făcut decât să-l îndepărtez ca să putem să facem ce puteam noi face. Și asta s-a întâmplat: actul de la 23 august”.

Data de 23 august a devenit granița în timp între două momente istorice: încheierea războiului și începutul sovietizării României.

Lovitura de stat reușise. Consecințele ei au fost însă nefaste. Dar, urmările ei au decurs din evoluția unor

evenimente pe care actorii loviturii de stat nu le-au mai controlat, ei fiind convinși de necesitatea schimbării cu orice preț și cu orice risc, credincioși însă ideii, în frunte cu regele, că actul lor curajos se va adăuga ca argument puternic la generozitatea proverbială a Alianților occidentali față de România.

Acordul de Armistițiu între guvernele Statelor Unite ale Americii, Regatului Unit și URSS-ului, pe de o parte, și guvernul României, pe de altă parte, a fost semnat la Moscova, pe 12 septembrie 1944.

România a fost obligată la plata a 300 de milioane de dolari despăgubiri către URSS sub formă de bunuri.

Un alt efect al acordului a fost și revenirea Transilvaniei de Nord în granițele României, în timp ce Cadrilaterul retrocedat Bulgariei, precum și Basarabia și Bucovina de Nord, cedate Uniunii Sovietice, în 1940, rămăneau în posesia acestora.

Lovitura de stat de la 23 august a schimbat statutul Partidului Comunist în România. La începutul lui 1944, după 23 de ani de existență, partidul era un minuscul grup politic cu mai multe

facțiuni, cu rezonanță slabă sau nulă în România. Până la sfârșitul lui 1944, puterea sovietică de ocupație propulsase partidul în avanscena evenimentelor, pregătindu-se pentru îndeplinirea rolului ce-i fusese atribuit de Stalin pentru viitorul României, ultimul impediment fiind înlăturat la sfârșitul anului 1947, odată cu semnarea actului de abdicare a regelui Mihai.

Comuniștii au sărbătorit 23 august drept Ziua Națională a României din 1948 până la căderea lui Nicolae Ceaușescu. Dictatorul transformase această zi în „Revoluția de Eliberare Socială și Națională, Antifascistă și Antiimperialistă”, evenimentul fiind prezentat românilor drept o realizare a regimului comunist. Deci, putem afirma că, timp de peste 40 de ani, statul comunist a celebrat o minciună.

Astăzi, la 23 august, marcăm Ziua europeană a comemorării victimelor stalinismului și nazismului. Această zi, conform Agerpres, a fost creată de Parlamentul European în 2008.

Prof. Alina Ramona ȚICU

URME ALE JIDOVILOR, URIAȘILOR, TĂTARILOR ÎN TOPONIMIA JUDEȚULUI GORJ PLAIUL NOVACI

Este Țara Gorjului care păstrează amintirea timpurilor eroice din preistoria neamului românesc, întâmplări petrecute în creasta tăioasă a muntelui-Templu, Oslea. Plaiul Novacilor din neasemuita Țară a Gorjului este singurul din România care conservă emblematic puterea unor Titani neînvinși în mândria unei supremații, care rivaliza cu puterea zeilor olimpici. Pe acești Titani gorjenii îi vor numi în eposul lor popular: Novaci, Uriași, Jádovi. În graiul lor cotidian gorjenii îi atribuie unui om puternic, tare de vârtute, atributul de Novac: cutare este un Novac (de om).

Tot de la acești Novaci gorjenii au moștenit mândria de om liber, plătind, în timp, cu grele jertfe nesupunerea cerbiciei lor. Și asta gorjanul și-o spune de la început scriind pe piatra lor de hotar: „cin’ se ia cu mine rău / să-l ferească Dumnezeu / că sunt șarpe de dudău / de-l bea vin și mușcă rău!” Novacii din timpurile eroice ale cântecelor noastre bătrânești vor crește în vatra lor sămânța și seminția neamului geto-dac din care se vor zămislî plăieșii gorjeni și neînfricații panduri ai lui Tudor, care vor plăti cu greu bir de sânge semeția de a-și apăra brazda lor de libertate. Din acest motiv ar trebui să înțelegem cultul pentru moșii lor și sfințenia cu care, după mii de ani, gorjanul săvârșește întreg ritualul Marei Treceți al D’ Albului de Pribeag spre Țara eternă a strămoșilor lui, care nu este alta decât Țara munților cărunți: Oslea, Peștișanu, Aria Mare, Arcanu, Parângul, Muntele Vâlcă, Cumpăna apelor de la Furcitură cumpenei Jiu-Cerna. Gorjanul de la munte îți va spune cu mândrie: „eu sunt pui de jian”, așa cum bănașanul de la munte spune cu pahală: „eu mi-s bănașan!”

Plaiul Novacilor este numele dintâi al coloanei fără de sfârșit lucrată de Titanul gorjan Brâncuși.

Constantin 7 GIURGINCA
(ARHIVELE TRANSCENDENTE-O peregrinare prin
geografia sacră a pământului românesc)

ION A. PERPELEA

1916 – 1918

Frunzuliță de-avrameasă
Mă-nsurai și-mi luai nevastă
Și o adusăi acasă.
Când credeam că trăiesc bine
Veni ordin după mine
Să mă prezint la oștire.
Lăsași casă și nevastă,
Lăsași plug și lăsași coasă,
Mă prezentai la oștire
Și luai pușca în primire,
Pușca și oțelele
Care scurtă zilele
Și am pornit la război
C-au intrat toți peste noi
Cum intră lupii în oi,
Turcu și bulgaru,
Neamțu, barbaru și austriacu
Lua-iar pe toți dracu.
Ne-au încercuit, ne-au hăituit,
Până la Mărășești noi nu ne-am oprit.
Acolo am stat și ne-am instalat
Și pe cruce am jurat
Pe aici nu se trece,
Că aveam consemn
De s-a-nfiorat până și Machensen.
La Mărășești, Mărăști, Oituz,
Ne-am luptat și ne-am bătut,
Parcă era iadu pe pământ.
Curgea Oituzul înroșit
De câți voinici au murit.
Era luna lui Cuptor
Când e grăul gălbior.
Trei zile și trei nopți la rând,
Focul nu l-am întrerupt,
Ne-am bătut și ne-am luptat,
Morții nu i-am adunat.
Călcăm pe răniți și morți
Și strigam, pe cât puteam,

Tot înainte băieți.
Vedeam moartea cum stă-n față,
Noi înaintam prin gloanță,
Nu ne păsa de viață.
Cădea unul, veneau doi,
Tot înainte flăcăi,
Mai bime murim eroi,
Dar să nu dăm înapoi.
Murea altul, gând în minte,
Mergem numai înainte
Și de-atâta-nverșunare,
De la mic până la mare,
S-au înfiorat călăii
Și-au fugit ca popândăii.
I-am urmărit, i-am fugărit,
Pe câți i-am ajuns,
Cu baioneta i-am împuns
Și le-am arătat război,
Că noi știm să fim eroi.

1877 – 1878

Frunzuliță, izmă creață,
Într-o zi de dimineață,
Mai pe brumă, mai pe ceață,
Lăsași copiii plângând
Și nevasta suspinând.
Pusă-i pușca pe spinare,
Sării pe murgu călare.
Nu mă uitai înapoi,
De griji multe și nevoi
Și luai drumul câmpului
Pe fața pământului,
Pe adierea vântului,
Să așin calea turcului,
Că a intrat turcul în țară,
Pârjolește și omoară,
Omoră-l-ar Dumnezeu,
Dacă l-oi putea și eu.
Și-am plecat cu miile
De-am umplut câmpiile.

Doamne, câte-am îndurat
Nedormit și nemâncat,
Nemâncat și nedormit,
Prin tranșee-adăpostit,
Prin zăpadă și prin ploaie,
De curgeau pe noi șiroaie
Și într-o zi de dimineață,
Mai pe brumă, mai pe ceață,
Am pornit iar, la atac
Și atunci, Dumnezeu a vrut,
De pe Turc l-am alungat
Și rețuta i-am luat.
Când am venit înapoi,
Am venit mai puțin
Că mulți au rămas prin văi
Arde-l-ar focul război,
Iar când am ajuns în sat,
Mare jale am aflat.
Casa pârjolită, arsă,
Nu copii, nu tu nevastă,
În pribegie plecată.
Trântii pușca de pământ,
Mă uitai în sus plângând,
Doamne, cu ce ți-am greșit
De așa rău m-ai pedepsit,
C-am plecat tânăr copil
Și m-am întors om bătrân,
Tânăr și fără mustață
Și cu pieptul plin de viață
Și-am rămas fără speranță,
Arde-o-ar focul de viață.

LEGENDELE ÎNTÂIULUI DESCĂLECAT

În tradiția populară se spune că așezarea (confirmată de unele fapte existențiale) a fost întemeiată pe vremea lui Mircea cel Bătrân (1386-1418) de către frații Novac, Hirișescu, Bălan și Gheban, patru viteji care s-au rostuit aici după bătălia de la Rovine (10 octombrie 1394), sub scutul pădurilor virgine, la adăpost de porunca stăpânirii și urgia vrăjmașului. În jurul lor nu era decât o întinsă pustietate verde, păduri, ierburi, fiare. Ființe omenești nu călcașeră până atunci acest pământ al fâgăduinței. Se acreditează ideea că cei patru voinici s-ar fi refugiat aici, cu turmele lor, din calea potopului turcesc, venind în munți de la baltă. Se crede că epoca acestei localități începe cu cei patru frați.

Întâia locuință făcută de ei ar fi fost Schitul Custura, lăcaș de rugăciune, în plaiul Hirișeștilor, de mulțumire către Dumnezeu, care le-a călăuzit pașii până aici. Profitând de liniștea care se așternuse după luptele cu turcii și înțelegerea lui Mircea cel Bătrân cu aceștia, pribegii noștri s-au pogorât mai jos, pe albia Gilortului, la adăpost de furia crivățului și fiecare din ei ar fi dat numele său la sălașul unde adăposteau vitele peste iarnă. De la numele celor patru bărbați vin denumirile de altădată ale satelor, denumiri care se păstrează și astăzi: Novaci, Hirișești, Băłani și Ghebani. De primăvara și până toamna târziu turmele lor cutreierau munții din dreapta și stânga Gilortului. Simțămintele religioase i-ar fi determinat să mai zidească un lăcaș de cult în stânga Gilortului, sub piscul Dumbrăvița.

Urmașii celor patru viteji au părăsit însă cu timpul schiturile, populând sălașele unde-și adăposteau animalele, iar astăzi, în locul acestora ființează cele două localități care și-au dat mâna, una-alteia, în iunie 1968.

Peste istoria acestor schituri s-a așternut veșnicul întuneric, călugării nelăsând posterității semne ale existenței și civilizației bietilor pribegi în aceste locuri. Mai mult, nici documentele de la Tismana și Horezu nu vorbesc nimic de aceste schituri.

O altă legendă spune că așezarea ar fi fost întemeiată de haiducul sârb Baba Novac, căpitan în oastea lui Mihai Viteazul care s-a distins în luptele cu turcii, în bătălia de la Șelimbăr (1599). Ca dovadă, se acreditează ideea că dealul Gruiu din partea de apus a Novaciului ar fi fost denumit așa după Gruia, fiul lui Baba Novac. Această legendă nu are suport istoric întrucât Baba Novac s-a născut în jurul anului 1530 în Serbia, Satul Poreci, pe malul Dunării, iar la venirea acestuia în Țara Românească, Novaciul era deja cunoscut după cum ne spune documentul din 9 martie 1502. Provenind din neamul Basarabilor, după mamă, sârb, după tată, cândva pretendent la tronul Serbiei, Baba Novac a dovedit calitate de luptător intrând în slujba lui Mihai Viteazul, acreditându-se ideea că ar fi poposit o bucată de vreme, atunci când lupta în oastea Țării Românești, la Novaci, la noi, împreună cu 5.000 de haiduci sârbi, de unde și popularitatea sa în aceste locuri.

O legendă culeasă de profesorul Ștefan Dănescu din Crasna, referitoare la Satul Novaci, spune că

odinioară, într-o poieniță din codrul nestrăbătut ce se afla în această parte s-ar fi așezat un haiduc, Baba-Novac, unde a trăit multă vreme. Pe lângă el s-au strâns mulți refugiați care umblau pribegind prin țară de răul tătarilor. Sub ocrotirea lui s-au construit bordeie și tăindu-se pădurea în jurul bordeielor, după moartea lui s-a înființat satul, dându-i-se numele în plural Novaci, unde trăiau urmași ai lui Baba-Novac.

Altă legendă spune că demult, demult, aici în munții care străjuiesc Novaciul locuia un neam de uriași, jidovi, cărora li se zicea Novaci și nu li se vedeau capetele din norii care pluteau deasupra munților. Când pășeau se dărdăia pământul și oamenii tremurau de frică în casele lor. Mai spune legenda că aceștia erau atât de mari încât puneau ușor un picior pe muntele Setea Mare și pe celălalt pe Setea Mică, îndestulându-se din apa Gilortului. Uriașii au aparținut primelor timpuri ale antropogenezei, oameni puternici, de o mărime supranaturală despre care avem foarte puține informații sau deloc. Legenda mai spune că Novacii erau atât de puternici încât unul putea lua în brațe 24 de boi deodată.

Numele de Novaci ar putea proveni de la obișnuitul nume de persoană Novac, cuvânt de origine slavă, la fel ca Vlad, Radu, Dan, Bogdan și altele păstrate încă din primul mileniu de existență a poporului și limbii române, ori chiar de la singularul masculin Novac la pluralul Novaci, de la o persoană sau grup de persoane care s-au mutat într-un sat nou – Nov = Nou. Există situații similare atât la noi în țară, cât și în Serbia ori Republica Moldova unde au fost înființate sate noi prin strămutarea unor populații.

Primii locuitori ai Novaciului, potrivit însemnărilor lăsate de Alexandru Ștefulescu în „Gorjul istoric și pitoresc”, „ar fi urmași ai unui moș Novac, viteaz mare, care ar fi omorât un balaur, ce cu vârful coadei atingea Dunărea, iar cu capul se proptea în coama Carpaților”.

Altă legendă atribuie unui oarecare Ilea Novăceanu întemeierea Novaciului, mult mai târziu însă față de prima atestare documentară a localității.

Există și o legendă hazlie, cum că numele ar veni de la o moșie pentru care s-ar fi plătit nouă vaci și așa ar fi ieșit cuvântul Novaci.

O altă legendă spune că localitatea Novaci era pe timpul enigmaticului Negru-Vodă cel Bătrân care ar fi vrut să zidească aici, la Novaci, înspre Gura-Văii, o biserică papistașă aducând butoaie cu galbeni pentru plata lucrătorilor acesteia. Furioși pentru jignirea credinței lor, novăcenii i-au alungat, vodă îngropând în pripă banii cu gândul reîntoarcerii cu forțe sporite. Nemaiputându-și îndeplini visul, comoara rămâne în aceste părți putând fi văzută „jucând și azi în nopțile de Sf. Gheorghe”. În sprijinul legendei stă faptul că soția lui Negru Vodă cel Bătrân, Marghita, era catolică după spusele lui A. D. Xenopol.

Alte legende spun că satul Băłani ar fi fost întemeiat de Cărnă Băłan, iar satul Hirișești de un țigan cu numele Hiriș, lucru imposibil pentru acea perioadă. Unele legende vorbesc despre satul Hirișești, iar în altele

se zice că numele acestuia ar proveni de la solul de aici – hiriș de pietre.

Alte legende se referă la locurile din jur sau mai îndepărtate, dar care au legătură cu Novaciul.

Muntele Cerbu, pare a-și trage numele de la un cerb uriaș care, pentru a-și răzbuna puiul ucis la adăpatoare de un novăcean sărac, Niculaie, alungat în codru de o secetă cumplită, i-ar fi omorât și el unicul copil, pe Ionică.

Râurile Lotru și Latorița, poartă numele a doi tineri a căror dragoste înfiripată la nedeia de la fântâna din Lotru a sfârșit tragic din pricina novăceanului Dumitru, care a refuzat cu încăpățănare să-și mărite fiica, pe Latorița, după jinarul Lotru.

Legenda despre Parâng și Mândra ne poartă în vremea lui Vlad Țepeș, aprigul domn, împătimit de libertate, cinste și dreptate, hotărât să se împotrivescă cu orice preț puhoiului turcesc. Baciul Miron din Novaci a purces și el la oaste, lăsând turmele în paza copiilor săi, Parâng și Mândra. Cei doi, curajoși și isteți, au reușit să atragă o trupă turcescă ajunsă în munte într-o capcană. Drept răsplătă Vodă le-ar fi dăruit munții ce le poartă numele.

O altă legendă ne apropie de vremurile mai târzii ale haiduciei. Într-un prag de toamnă, haiducii novăcenii au surprins o ceată de turci cu pradă bogată în obiecte și copii, au măcelărit-o, iar capetele le-au așezat lângă o piatră de hotar pentru aducere și luare aminte. De atunci locul se numește Tigvele.

Referitor la Vârful Păpușa, legenda spune că Păpușa ar fi fost singura fiică a unor păstori de pe plaiurile Novacilor și era atât de frumoasă că nu i se găsea alta mai pe potrivă să fi colindat nouă hotare. La naștere, părinții i-au zis Maria, nume obișnuit, frumusețea aducându-i însă și un al doilea nume, Păpușa. Frumusețea și grația copilei vor determina satul s-o uite pe Maria și s-o îndrăgească tot mai mult pe Păpușa.

La rândul ei, Păpușa se îndrăgostește de un flăcău cu numele Dăłbanu, fruntea flăcăilor novăcenii. Păpușa și Dăłbanu își vor uni destinele și vor trăi în pace și înțelegere, ca niște vecini și prieteni buni ce erau.

Se mai crede că Păpușa este sora munților Carpați și pentru dăinuirea ei pe vecie, i-a fost transformată înfățișarea în chip de bace împietrit.

Cei dintâi locuitori ai satului Cernădia se zice că ar fi fost grupați în jurul cetății din Poieni, înălțată la adăpostul codrilor dintre râul Galbenul și afluentul său din stânga, Cernăzoara.

Fiind învinși de tătari la 1241, spune o legendă din aceste locuri, oamenii lui Negru-Vodă au părăsit fortificația dintre râul Gilort și afluentul său din stânga, Galbenul, de pe vatra satului Pociovaliștea, retrăgându-se în cetatea din Poieni, după ce și-au aruncat comorile în lacul Sitești din apropiere.

Tătarii ar fi abandonat și ei bordeiele de pe Valea Gilortului, din punctul ce s-a numit Tătărăși, așezându-se în valea Galbenului, în satul de odinioară, Cioveni.

Constantin DĂRVĂREANU

Să glumim serios!

Se spune că toate marile conflicte mondiale au fost generate de orgoliul conducătorilor unor state care se vor a fi șefii lumii. Și acum, în plin război declanșat de Rusia, cancelariile se întreabă cine va fi Șeful Lumii după încheierea războiului.

Cică, la o întâlnire de taină, Biden, Putin și Xi s-au certat pentru cine este responsabil de lume, SUA, Rusia sau China?

Cum nici-unul nu ceda, au căzut

totuși de acord să afle și părerea lui Narendra Modi, prim-ministrul indian și l-au întrebat: Cine este șeful lumii?

Modi a răspuns: Tot ce știu este că:

1. CEO-ul Google este indian;
2. CEO-ul Microsoft este indian;
3. CEO-ul Adobe este indian;
4. CEO-ul IBM este indian;
5. CEO-ul TWITTER este indian;
6. CEO-ul Net App este un indian;
7. CEO MasterCard este un indian;
8. CEO-ul DBS este indian;

9. CEO-ul Novartis este indian;
10. CEO-ul Diageo este indian;
11. CEO-ul SanDisk este indian;
12. CEO-ul Harman este indian;
13. CEO-ul Micron este un indian;
14. CEO-ul Palo Alto Networks este indian;
15. Reckitt Benckiser CEO este un indian;
16. CEO-ul IBM este indian;
17. Cancelarul Marii Britanii este indian;

18. Ministrul de Interne al Marii Britanii este indian;
19. Următorul prim-ministru al Marii Britanii va fi un indian;
20. Ultimul prim-ministru al Irlandei a fost indian... iar vicepreședintele american este indian.

Deci cine conduce lumea?
Gluma-i glumă, dar....

Ion STAIKU

BISERICILE DIN NOVACI ÎN SECOLUL AL XIX-LEA

Cristian GRECOIU

„Proces-verbal

Încheiat conform ordinului Prea Sf. Sale Părintelui Episcop al Eparhiei Râmnicul Noul Severin N. 92 din ianuarie 21 anul curent pentru inspecția făcută astăzi 15 noiembrie 1887 bisericilor din comuna Novaci, plaiul Novaci. În această comună sunt cinci biserici: Novaci Români cu patronajul Sf. Voievozi, Novaci Străini cu patronajul Sf. Ioan Botezătorul mahalaua de sus cu patronajul Nașterea Maicii Domnului, Hirîșești cu patronajul Sf. Voievozi și Ghebani Sf. Voievozi. Comuna aceasta se compune din trei cătune: Novaci Români, Novaci Străini și mahalaua de sus, Hirîșești cu mahalaua Ghebani, formând două parohii la bisericile Novaci Străini și Hirîșești. Această comună e situată pe trei dealuri și pe o vale în lungime și lățime ca de două și jumătate kilometri. Cătunul Novaci Străini cu mahalaua sa de sus situate de stânga râului Gilort de două dealuri sunt nedespărțite. Cătunul Novaci Români situat de-a dreapta râului Gilort pe valea malului acestui râu, sunt aceste cătune despărțite numai de apa Gilortu o distanță ca de două sute metri comunicație între ele se întrerupe numai la viituri de apă când apa ia punțile și podurile ce sunt peste dânsa. Cătunul Hirîșești cu mahalaua sa Ghebani ce sunt unite de Novaci Români sunt în distanță de un kilometru loc lesne de parcurs și fără nici o dificultate, iară de Novaci Străini despărțit tot prin apa Gilort.

La parohia Novaci Străini se află trei biserici: Novaci Străini mahalaua de sus și Novaci Români ce sunt pe pământurile Novaci Străini și mahalaua de sus pe pământuri delimitate lor după legea rurală, Novaci Români pe pământurile dăruite ei de la edificare. La parohia Hirîșești aparțin bisericile Hirîșești și Ghebani aflate pe pământurile dăruite lor de la edificare. La biserica Novaci Străini servește un singur preot Filimon Comănescu, în etate de 34 de ani, hirotonisit definitiv pentru dânsa în anul 1876 august 8 diploma N 2109 din 1877 aprilie 20 cu cursul seminarului de gradul I din Râmnicul Vâlci, cu soție, conduită mediocră. Cântărețul I Gheorghe Roibu confirmat decretul N 1758 din 1875 martie 20, conduită bună. La biserica Novaci Străini mahalaua de sus servește un singur preot Constantin Petrescu în etate de 35 ani, hirotonisit definitiv pentru dânsa în anul 1878 mai 17 diploma N 2193 din 1879 septembrie 17, cu cursul seminarului de gradul I din Râmnicul Vâlci, cu soție, conduită bună. Cântărețul I Gheorghe Comănescu confirmat decretul N. 1760 din 1875 martie 20, conduită bună. La biserica Novaci Români servesc ambii preoți din Novaci Străini și mahalaua de sus fiind o parohie. Cântărețul I Ștefan Ceașescu conf. Decret N 1759 din 1875 martie 20, conduită bună.

La bisericile Hirîșești și Ghebani servește un singur preot Ion Dimitrescu în etate 46 ani hirotonisit definitiv pentru dânsa în anul 1865 decembrie 31 diploma N. 1817 din 1879 septembrie 12 cu cursul seminarului de gradul I din Râmnicul Vâlci, văduv, conduita mediocră. Cântărețul I la biserica Hirîșești Grigorie Mohora confirmat decretul N 1161 din 1875 martie 20.

Cântărețul I la biserica Ghebani Ion Gheorghe Dodoi confirmat decretul N 237 din 1881 februarie 16. Cântărețul al II-lea Ion Tudor confir. Decret N 1763 din 1875 martie 20, conduită bună. Preoții Filimon Comănescu și Ion Dumitrescu șed în enoriile lor în casele lor proprii. Preotul Constantin Petrescu șade în comuna vecină Pociovaliștea distanță de enoria sa ca de trei kilometri în casa sa proprie. În această comună contribuabili după rol sunt 308 și în total familii 352, iară pe biserici în parte: la biserica parohială Hirîșești contribuabili 70, familii 80, la biserica sucursală Ghebani contribuabili 28, familii ..., la biserica parohială Novaci Străini contribuabili 75, familii 82, la biserica sucursală mahalaua de sus contribuabili 77, familii 26 la biserica sucursală Novaci Români contribuabili 58, familii 66 toți ortodocși. Câte cinci bisericile acestei comune sunt făcute de locuitorii lor enoriași, cea din Novaci Străini la 1803, cea din mahalaua de sus leatul nu se cunoaște, la Novaci Români la 1799, Hirîșești prefăcută la 1880, Ghebani la leatul vechi 7306.

Pe pereți, pe pietre, pe odoare și prin cărți, afară de frontispiciu, alte inscripții, note, documente nu s-au găsit. Bisericile Novaci Străini și mahalaua de sus sunt delimitate fiecare cu câte șaptesprezece pogoane pământ după legea rurală și preoții nu beneficiază decât de uzufructul cel de la Novaci Străini a două pogoane, restul s-a cotropit de locuitori încă de la delimitare. Cel de la mahalaua de sus ca de la un litru pământ, restul e cotropit asemenea de locuitori, induși sub cuvântul că dl. proprietar nu le-ar fi dat pe deplin pământurile lor cu care cu judecându-se până ce totul i-a rămas. Bisericile din Novaci Români, Hirîșești, Ghebani, pământuri delimitate, donate și nici altă avere nu au ele și se întrețin de locuitori prin aducere de dări după voie. Biserica din Hirîșești e de lemn, mare, spațioasă, bine tencuită înăuntru și pe din afară zugrăvită înăuntru peste tot în stil nou, temelia de zid, acoperișul de frasilă, pardoseala de scânduri bune. Această biserică fiind prefăcută din nou este peste tot bună și împodobită cu toate cele necesare, fără să lipsească ceva. Biserica Ghebani de lemn, mică, scundă și veche cu desăvârșire, obiectele și celelalte toate vechi și uzate. Biserica Novaci Români de lemn mărime potrivită, pereții înăuntru și afară tencuită bine, temelia de zid bună, zugrăvite numai timplele în stil vechi, acoperișul bun, pardoseala de scânduri bună, sf. vase bune, îmbrăcămintele la proscomide pe sf. Pristol, iconostas și adverite vechi uzate, veșmintele asemenea, capabile de mijloc, policandru bun, steagul bun, colimbritele de lemn, sfeșnicele de mijloc, cărțile vechi, parte deslegate, Triodul lipsă, turlă are, clopot mic, bun.

Bisericile Novaci Străini și a mahalalei de sus iarăși de lemn în mărime potrivită, bărnăria bună netencuită înăuntru și afară zugrăvite numai timplele și icoanele împărătești, icoanele în stil modern, timplele în stil vechi, acoperișul de mijloc, temeliile de zid, pardoselele la cea din Novaci Străini de lespezi de piatră, la cea din mahalaua din deal de pomisteală de pământ, sf. vase,

îmbrăcămintele, sfilele, candelile de mijloc, policandrele bune, steagurile, cleștarnițele bune, colimbritele de tinichea bune, turle au, clopotele mărime potrivite și bune. Cimitire trei, unul bun și două pe alocurea deschise. Preoții la bugetul comunei au fiecare câte 50 de lei anual, neprimiți de trei ani. Cântăreții la buget nu au nici un salariu. Pentru biserică asemenea nu prevăzut nimic. Epitropi sunt. Articolul 7, 12, 13, 15 din regulamentul Sf. Sinod pentru mijloacele de întreținere ale clerului nu se aplică, art. 41 din reg. Pentru disciplină se respectă. Starea morală a populației acestei comune e mulțumitoare, atât socială, cât și religioasă. Locuitori în concubinaj nu sunt. În această comună sunt o școală de băieți și alta de fete. Învățătorul la băieți conduită bună pe copii îi conduce la sărbători la biserică. Învățătoarea se poartă bine, asemenea conduce pe fete la biserică.

Pentru bisericile cu obiectele vechi uzate am dat cuvenitele consilii preoților și locuitorilor prezenți ca să procure altele noi. Preoții de la bisericile Novaci Străini și mahalaua din deal cu epitropii lor Primari vor căuta a descoperi la care din locuitori sunt pământurile bisericilor și pe cale legală să le caute. Dl. Primar este rugat a lua măsuri ca în cel mai scurt timp și face a se închide de cele două cimitire deschise. Asemenea este rugat a comunica la a stării ca locuitorii să plătească pe cântăreți care ni s-au reclamat că nu au nici un salariu, nici o învoială, încă sunt supuși și la lucrarea șoselelor. De cele aici descrise s-a dresat prezentul proces-verbal.

Protoereu Ștefan Nicolaescu

Pr. I. Dimitrescu

Pr. Ph. Comănescu

Pr. C. Petrescu

Grigorie Mohora

George Roibu

Ioan G. Dodoi

Ioan Tudor

Ștefan Ceașescu
Președintele comisiei interimare

Indescifrabil”

(S.J.A.N. Gorj, Fond Protoieria Jud. Gorj, dosar 188/1887, filele 358, 359 și 375)

„Prea respectabile Părinte

Ca dulcele nostru povețitor, bun sfătuitor, Prea vrednicu administrator, al județului nostru Gorjiu pe care l-ați administrat cu atâta mare înțelepciune de la 1868 și până acum, sperăm și ne rugăm Domnului Ceresc că se va lumina cu puterea Duhului Sfânt a-l administra și în viitor și că la nepriceperile noastre ne veți lumina și pe noi tot cu dulci învățături ca și în trecut. Eu nu am făcut Raport formal la depunerea veșmintelor naționale. Acum nu putui veni conform ordinului N. 191 trimisei dovada necesară prin cântărețul și epitropul Gheorghe Roibu și de este necesitate de publicare donațiunilor adevărul este:

Valoarea veșmintelor este de optzeci și doi lei. Preotul Filimon Comănescu a stăruit și a dat douăzeci lei. Epitropul și cântărețul Gheorghe Roibu a dat treizeci lei. Filimon Comănescu ... a

dat zece lei și restul s-a dat de enoriași Bisericii Sfântului Ioan Botezătorul: veșmintele naționale s-au lucrat de domnișoarele fete Maria I. Preoteșescu și Safta N. Comănescu. Tot la această biserică Maria Ion Oprîșescu a dăruit o masă mare de pânză pentru Sfântul pristol și două adveve la ușile altarului toate cu cruciulițe variate de arniciu. Maria Ion Floricel a dăruit a treia adveră, tot asemenea făcută. Maria Filimon Comănescu și Elena S. Avrămuși a făcut o poală la iconostas. Doamna Matilda Ștefan Boșca a dăruit două sfeșnice de lemn frumos lucrate în strung în București în valoare de lei douăzeci pentru biserica femeilor și o masă mare de pânză pentru Proscomidie, domnișoara Marina Ilie Chirion o masă mică de pânză cu floricele tot la menționata biserică, Marina Gheorghe Roibu a dăruit două mese de pânză pentru mesele din biserică.

Epitropul și cântărețul Gheorghe Roibu pe lângă multe obiecte ce a dăruit la acest sfânt lăcaș, precum candelile, clopot, colimvitră, sfeșnice mici etc. mari etc. etc. mai mult ca de zece ani au adus și aduce totdeauna trebuincioasele pentru sfânta liturghie precum prescure, vin etc. La biserica Maica Domnului mahalaua din deal de la permutarea preotului Constantin Petrescu am stăruit și s-a făcut o poală la iconostas națională de Maria Gheorghe Preuteșescu o masă pentru masa din biserică de Salomia Dumitru Tomoi, Ion Stoian și Ștefan Deconescu a dăruit o cădelniță în valoare de lei doisprezece.

Cu stimă, respect și devotament aduc la cunoștință Sfinții Voastre arătările de mai sus.

Al Sfinției Voastre Supuse
Preotul Filimon Comănescu”

(S.J.A.N. Gorj, Fond Protoieria Jud. Gorj, dosar 253/1896, fila 104.)

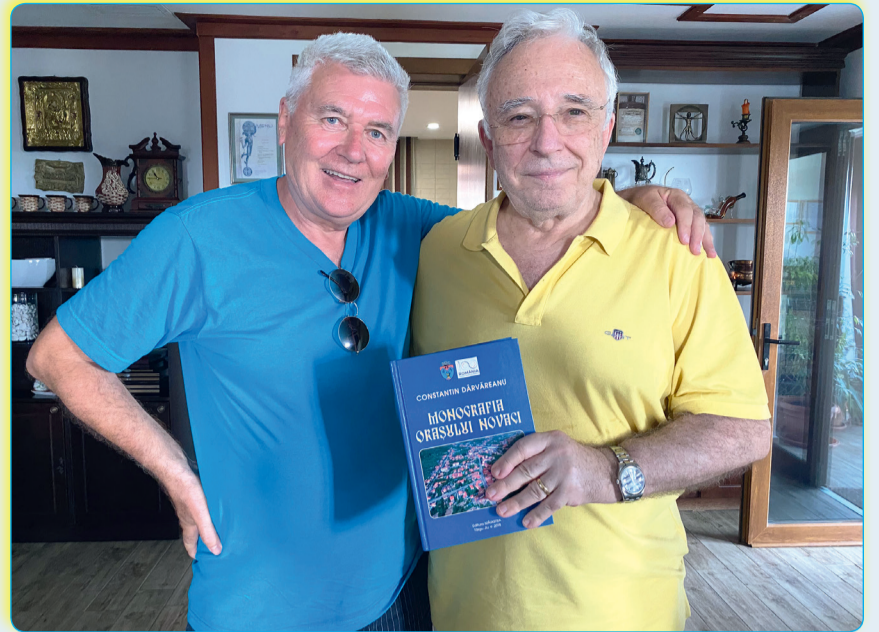

SFINȚIREA CRUCII DE PE VÂRFUL PĂPUȘA

Duminică, 20 august, a avut loc Sfințirea Crucii amplasată pe Vârful Păpușa (2136m). Inițiativa a aparținut Părintelui Paroh Ion Popescu de la Parohia Baia de Fier.

La Sfințire a participat un sobor de preoți din zonă. După cum ne-a informat Părintele Paroh Ion Coconețu, amplasarea acestei Crucii s-a făcut din dorința de a avea semnul Crucii deasupra Stațiunii Rânca, pe Vârful Păpușa și pentru cinstirea eroilor din aceste locuri.

C.D

Ce bucurie mai mare poate fi decât să știi că ești apreciat de o mare personalitate – Guvernatorul României, Domnul Mugur Isărescu!

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

MIEREA

Se spune că dulceața are gustul mierii. Acum nu prea mai este la români, care consumă cam jumătate de kg pe an pe cap de locuitor. Au ieșit tot felul de substanțe dulci. Zahărul, care a dominat un secol și ceva, este și el în derivă. Albinele sunt de pe vremea dinozaurilor, de vreo 65 de milioane de ani. Ele au reușit să vină până la noi prin foc și ape. Deși creierul lor este de 7 perechi de ganglioni, sunt în stare să zboare până la 7 km și să se întoarcă la stup. Regina, sau matca, trăiește 7 ani, iar lucrătoarele trăiesc cam o lună vara. Doar albinele născute prin august, trăiesc până în aprilie. Ca organizare, stupul corespunde unei societăți, care asigură tuturor membrilor familiei, lucrătoare, trântori și regină, trebuințele de hrană, de apă etc. Din substanțele dulci cu care acestea își hrănesc puii, ia și omul o parte pentru trebuințele sale.

Hrana omului cuprinde, în principal, carbohidrați, grăsimi și proteine. Aceasta include vitamine, minerale, ca să asigure existența umană. În termeni mai preciși, alimentația noastră include: cerealele și derivatele lor, fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate, carne, pește și ouă. În țara noastră sunt diferite modele ale sistemului alimentar: unul tradițional, care asigură necesarul zilnic sau săptămânal și altul al celor consumate ocazional. Mai menționăm, că semințele au alcătuit milioane de ani hrana zilnică. Dintre acestea avem grâul, orzul, orezul, fasolea, lintează și nucile. Semințele oleaginoase sunt foarte căutate pentru uleiul atât de necesar hranei. Aici intră floarea soarelui, măslinele, dovleacul, susanul etc. De asemenea, plantele sunt consumate pentru conținutul lor ridicat de proteine vegetale și vizează elemente chimice cum ar fi: calciu, siliciu, magneziu etc. Florile arborilor și pomilor alcătuiesc substanța de bază a mierii. Nu trebuie să uităm că solul este cel care formează toate componentele, de la frunze, ramuri, flori etc.

În ceea ce privește glucidele, acestea în hrana omului ar trebui să fie cam 55-60% din rația calorică zilnică, adică între 3,4-7 g/kilocalorie/zi. Lipidele cam 30% sau 1 g la echivalentul a cca 9,3 kilocalorii. Avem mare nevoie de multiple zone din care să se extragă acizii grași non-saturați sau poli-saturați, din floarea soarelui, măsline, alune de pădure,

nuci, semințe de dovleac și ulei de pește. Alimentele care au mare valoare sunt ouăle, carnea albă, peștele și lactatele. Apa nu poate lipsi pentru organismul uman, iar aportul trebuie să fie de 1,5 până la 2 l pe zi. Mai este un amănunt, că masa de seară trebuie să fie înainte cu 4 ore de culcare.

Mierea este alcătuită dintr-un complex care nu s-a putut stabili încă. Oamenii au perceput că mierea distruge virusurile sau microorganismele patogene. Treptat-treptat s-a constatat că mierea este un miracol pentru aparatul digestiv, ca și pentru alte organe. Da, mierea este mai scumpă decât zahărul, dar este o binefacere pentru organism. Mierea conține toate substanțele necesare corpului. În afară de glucoză, fructoză și zaharuri, aceasta are propolisul pe care numeroși autori îl consideră bactericid și antiseptic. La acestea se adaugă imensa contribuție a vitaminelor și mineralelor, ca și a diferitelor enzime. Datorită acestor vitamine, proprietățile anti-germinative joacă un rol deosebit în metabolismul organismului. În compoziția mierii intră mai ales potasiu, fosfor, sulf, magneziu, fier, calciu, mangan și siliciu. De asemenea, s-au găsit în miere aluminiu, bor, crom, cupru, sodiu, litiu. Referitor la cei care preferă mierea deschisă la culoare, aceștia nu au nicio justificare. Mai degrabă mierea închisă la culoare conține mai multe vitamine și minerale.

Mierea este un produs natural, pe care farmacistii, cosmeticienii și patiserii o folosesc intens. Conținutul foarte bogat de vitamine, minerale, aminoacizi, acizi organici, enzime provenite de la albine au valoare curativă enormă. Mierea nu s-a putut realiza în laborator, deși există numeroase rețete, precum cea de porumb. Pentru a avea 1 kg de miere, albinele au nevoie de 20.000 până la 100.000 de zboruri. S-a găsit în Egipt miere de vreo 4000 de ani și s-a constatat că aceasta nu îmbătrânește niciodată. Oamenii de știință în mod cert asigură că mierea prelungește viața. Mai mult, omul poate supraviețui consumând un aliment complet, care este mierea. De 42 de ani nu mi-a lipsit mierea de masă, pentru că am avut stupo. Mierea și produsele stupului - propolis, faguri, căpăcele - mi-au asigurat traiul simplu. Am fost doar o singură dată la spital, o săptămână, și am destulă putere să mă iau la trântă cu bolovanii, fiind cioplitor în piatră.

MISTREȚII ȘI URȘII DIN PLĂIEȚ

Din porunca celor mai mari de la București, între Horezu și Crasna ar fi fost aduși 12 urși. Toate bune și frumoase, doar că urșii cer mâncare. Cum nu prea mai sunt oi și vaci la munte, aceștia au venit peste locuințele oamenilor. Și așa ne-am trezit cu ursul în grădină, și chiar în curte.

A rămas celebru un om de prin Dumbravă, care avea vreo 75 de ani, când i-a sunat telefonul că în curte se află un urs. Telefonul era primit de la fiul său. Bătrânul a început să țipe, însă ursul și-a văzut de treabă, sărind în altă curte, de unde apoi a plecat la pădure.

Pe strada Mioarelor din Scărița, un om avea vreo 10 vaci care dormeau în grădină. Ursul a venit noaptea și a tăbărit pe o vacă, sfârșindu-i zilele. După ce s-a săturat, a plecat pe Scărița în sus, unde-i era culcușul. Oamenii au văzut cadavrul vacii spre dimineață, dar ursul plecase la pădure.

În grădina noastră din Plăieț, când m-am dus la cosit, toate mușuroaiele erau risipite. M-am uitat mai bine și am văzut vreo 20 de mușuroaie de furnici pe care ursul le rupsese în două. Deși prunii nu au rodit în acest an, era un prun cu vreo 10-15 fructe, iar ursul a rupt pomul pentru a ajunge la ele. Dacă erau prune multe, era prăpăd. Am mai observat că ursul dormise într-un hățș din grădină, și la ziuă a plecat spre pădure. Probabil că se ducea la pădurea Gurguleului sau Coasta Gilorțelului. Când eram mic, vara era multă lume prin părțile acestea, dar acum ursul doar me liniștit, pentru că cei care trec cu mașinile la munte, nu-l prea deranjează. M-am uitat mai atent, și nu prea am văzut pe cineva pe Plaiul Mare, Piatra cu Fagul sau Târnița.

Când am cosit, am văzut multe rămături de porci sălbatici. Se pare că aceștia umblă cam vreo 7-8, din care o scroafă cu purcei, ca să găsească hrană prin grădină. Ursul nu-i atacă pe mistreți, pentru că aceștia sunt mulți la număr, iar mistrețul cel bătrân face ravagii. Un

vecin, care avea și el un loc unde își producea fânul, când s-a dus la coasă a găsit mai mult de jumătate din acesta plin de rămături. Porcii sălbatici au găsit acolo o iarbă care le place, la fel ca pe Coasta cu ferigă din Plai, și nu au mai lăsat niciun fir. Așa a ajuns omul să hrănească mistreții, pentru că porcii noștri nu mai au căutare din cauza pestei porcine. România este prima țară din Europa la urși. Se spune că ar fi 7000 dar nu suntem siguri. Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor aduce mereu urși din străinătate. Cel mai recent este cazul unui urs din Italia, condamnat la moarte, dar guvernării de la București au spus că noi mai avem nevoie de urși care să ne atace ciobanii, casele oamenilor de la marginea satelor, vacile, oile etc.

Apropo, lângă Craiova s-a semnalat prezența unui urs. L-au văzut oamenii care controlau hrana pentru mistreți. Autoritățile locale au anunțat oamenii că este un urs pădure. Nu s-a mai întâmplat așa ceva. Ursul umblă cam 20 km pe noapte după hrană. Din sursele noastre, ursul a fost adus și i s-a dat drumul prin părțile Craiovei.

De când a fost dată această lege, a vânătorii, populațiile de urși, lupi și mistreți au crescut colosal de mult. Toți cei care au construit această lege, ca să fie pe placul Europei, nu au întrebat pe niciunul dintre cei păgubiți. Între 2017 și 2021 în țara noastră au fost 14 persoane omorâte de urs. Sunt sute de pagube aduse locuitorilor, s-au plătit 7,3 milioane lei ca daune, deși această sumă nu reflectă prețul real al stricăciunilor urșilor. Ce să mai vorbim de viețile oamenilor uciși de urși. La noi în Plăieț, de frica urșilor și a mistreților, oamenii nici nu mai pun porumb, cartofi etc. Pentru că ursul vine și mănâncă tot, iar oamenii rămân săraci. La fel este și în cazul lupilor, iar mai nou, al șacalilor. Credem că această situație de fapt nu mai poate merge mult, pentru că în pericol este viața oamenilor!

Flori alese din poezia novăceană

ION FLOREA

CĂSUȚA

Cu flori de tei
Și-amieze triumfale
Mă-ntâmpină căsuța
Satului din vale.
În cerdacul
Văruit cu bronz de Lună
Mama-n scrinul serii brune
Amintirile-și adună.
Lângă poartă
Stă cu dorul singur tata
Și din inima fântânii
Scoate stele cu găleata.
Sub merii albi
E tăcere ca-ntr-un schit
Și grădina are-n ea
Un mister suav de mit.
Ciobanii vin
Pe potecile luminii
Aducând în corn de cerb
Ceara blondă a rășinii.
Pe izvorul
Fiu al cremenii cărunte
Vin în zile de furtună
Brazilii șoldului de munte
Și căsuța
Satului nomad din vale
Mă întâmpină cu flori
Și-amieze triumfale.

CA ATUNCI

Mă mai văd și-acum cu ea
Ca atunci în fapt de zori
Când un măr îi oferea
Pe fereastră-un snop de flori.
În migdalele amare
Ale ochilor umbriți
Zăream stelele în floare
Și lucefieri mânăniți.
Ghiceam marea nesfârșită
Strânsă-n frâiele furtunii,
Zăream nava rătăcită
Spartă-n pântecul genunii.
Mai adânc în bezna lor
Ramul unui fulger s-a aprins
Despicând un brad de dor
Dintr-un codru neatins.
Tremura foșnind de dor
Floarea albă în pervaz
Pe când Luna după-un nor
S-ascundea ca un obraz
Ce-a primit o sărutare
De poet fără noroc
Pătimașă, arzătoare
Ca o flacăra de foc.

Ne-am privit șovăitori
Și-aș fi vrut ca s-o sărut,
Dar gelosul snop de flori
Între noi s-a desfăcut.

Ca simbol al despărțirii
Și-a uitării-a tot ce-a fost,
Peste liniștea mahnirii
Chiotea un dor CE-A FOST...

POATE AFLÂND

Nu știu e prea târziu
Gutuilor să vă mai scriu poeme
Și nici nu pot afla cine-i de vină
Că mi se plimbă Luna prin grădină,
Gutuie blondă, prea devreme coaptă,
Cu mierle picurând din șoaptă-n șoaptă.
*
Copile zvelte cu parfumuri grele
De fructe pergamute și de stele,
Grăbite trec pe drum și mă invită
Să gust din vița toamnei pânguită.
Eu aș gusta pergamuta gurii lor
Poate aflând atunci cine-i de vină
Că mi se plimbă Luna prin grădină
Și dacă-i prea târziu ori prea devreme
Gutuilor să le mai scriu poeme...

LUCIA SILVIA PODEANU

ÎNTR-O LUNI

Într-o luni
de dimineață,
umbra m-a cuprins
în brațe,
ca să îmi șoptească
înțelesul unui gând.

Aș fi vrut ca
să-i răspund
că-nțelesu-i prea
profund
pentru-un muritor
de rând,
dar ea, pricepând
răspunsul
fără milă,
fără grabă
îmi aduse o dovadă
c-am fost muritor
demult.
Azi, sunt umbra
unui nor
călător,
care vede și
-nțelege câte toate
izvorâsc curgând
în ape
și se duc spre
marea-albastră
unde toți
și toate
se simt acasă.

MĂ OGLINDESC

Mă oglindesc
în ochii tăi
în dimineți senine
și-n vijelii și ploii
sunt lângă tine.
De după umăr cu
brațul mă ții strâns,
de-atâtea anotimpuri
am uitat de plâns.
Și tineri suntem
chiar și cu părul nins.
Tot din aceeași
carte descifrăm
Taina Iubirii
ce am căpătat
de la-nceput
de veac.

ÎNVĂȚAȚI...

Așezată la răscruce,
Vânturile ca s-o bată,
În grădina mea cea dulce
Roda este îmbelșugată.
S-au gândit veniți de-aiurea
Să o fure, să o prade,
Și-au cărat în țara lor
Tot mereu mai multe roade.
Apoi le-a venit ideea
Grădinarii să-i alunge
Și să ia în stăpânire
Scumpa noastră glie dulce.
Ne-au ucis conducătorii
Și pe net altă limbă ne-au impus,
Iar credința noastră sacră,
Dezbinând-o-n zeci de secte,
Ne-au tot spus că a apus.

În tăcere și în taină,
Pe potecile de munte,
Grădinari s-au adunat
Din frumoasa Bucovina,
Până-n bogatul Banat
Și vorbind în limba sfântă,
Limba vechii rugăciuni
În genunchi au implorat
Ajutorul Marelui Stăpân.
Aduceți-vă aminte
Că aici stăpâni sunteți
Asta e moșia voastră
Limba, Țara și Credința
Învățați să apărați!
Că pământ cum e al vostru
Multe poște au stârnit!
Aduceți-vă aminte
Că aici Domni v-ați născut.
Limba, Țara și Credința
Să vă fie aprig scut
Învățați să stăpâniți!

ION C. DUȚĂ

DOINĂ

Codrurile, când te-am trecut
Eram mic, nepriceput
Și când am venit-napoi,
Eram bătrâni amândoi.
Ea s-a dus, eu am rămas
Fără liniște de-un ceas
Că nu știu unde-a ajuns,
Taina fiind de nepătruns.
Și mă zbat și mă frământ
Că-s doar bulgăr pe pământ,
O frunzuță-n zbor de vânt,
Șoaptă-a izvorului sfânt.
Dă-mi o veste, măcar una
Până nu se-așterne bruma
Ca să știu, când voi veni,
Pe unde te pot găsi.
Să ne unim iar în astre,
Călcând nopțile albastre,
Să ne-avem neconținut,
Veacuri în trist infinit.

DOINA VÂNTULUI

Vântule pribeag și sui,
Fugi de dorurile cui?
Sau fugi de dureri ce plâng,
Urma ta rămasă-n crâng
Și în crâng și peste sate,
Și în cetini răsturnate.
Ai cumva un dor mai mare
De-o frumoasă depărtare
Ce vrei să ți-o cucerești
Cu doru-i să te-nvelești?
De ce, frate, te frământă
Când urci de pe deal pe munți,
De pe munți cobori în vale?
Care-i steaua dumitale?
Nu te-oprești nici în pădure,
Nici peste întinsuri sure,
Nici în nori, nici pe pământ.
Mari dureri ai, frate vânt!
Tot fugind colo și-ncoa'
N-ai văzut pe draga mea
Rătăcind pe câmp de stele
Pe celeste potecile?
Știu că ai vorbit cu ea
Când se-oprise pe o stea
Și-n genunchi se tot ruga
Domnului ca s-o primească
În grădina Sa cerească,
Arătându-i ce-a greșit
Cât în lume-a viețuit.
Dac-o vezi, spune-i că eu
Rog mereu pe Dumnezeu
Să n-o lase singurică,
E plâpândă și-i e frică
De vremi aspre și furtuni
Cu monștri și căpăuni.
Și de ai inimă-aleasă,
Învește-o cu mătasă
Să nu-i fie frig în mers
Că te preamăresc în vers.
Mulți buni ca tine nu sunt,
Frate bun, iubite vânt!
Și de ai inimă bună,
Măcar peste-o săptămână,
Să te-oprești în deal pe Grui
Despre ce-ai văzut să-mi spui,
Că ți-oi povesti și eu
Ce-am aflat de dorul tău.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef

Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.

Alina ȚICU, redactor

Cristian GRECOIU, redactor

Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

NOVĂCEANUL

**Publicație lunară tipărită cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia**

Pre-press & print:

Tipografia
ProdCom

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare: RODICA TEIȘI